

י"ל ע"י

לוי יצחק שניק

להערות ולנדרות, ולכל

עניני הגליון ולקבלת העלון

בדוא"ל

יכולן לפנות.

315-400-1818

1818yiddish@gmail.com

בחור היקר

אין אידיש גערעדט

יש פתרון פשוט לכל הבעיות שלך, אבל אסור לשנות את ה'תג מחיר'

כן, אברך יקר, כמו שאתה שומע, אנו רוצים לשמור על ה'תג מחיר'... האברך עמד והתבונן בפני בעל החנות, ולא הצליח להחליט אם הוא נורמלי או לא, כי מצד אחד, איך יכול להיות שאדם נורמלי יעשה קופסה ומנעול בשביל לשמור על 'תג מחיר', ומצד שני, הוא נראה נורמלי, והוא מנהל את החנות בהצלחה כל כך הרבה שנים... מה הולך פה... האברך עמד ובהה בבעל החנות, הוא לא הצליח להחליט אם הוא נורמלי או לא... בעל החנות שם לב לזה, אז הוא אמר לאברך:

אני יספר לך סיפור שהיה אצלי בחנות רק לפני כמה חודשים

אתה רואה את התכשיט הזה, יש בו יהלום יקר מאוד, והוא שווה מאה אלף דולר. באותה תקופה היה עדיין מונח האבן יחד עם שאר האבנים, כשכמובן מופיע עליו 'תג מחיר' שבו רשום את שווי היקר של התכשיט. יום אחד אני שם לב, שאדם אחד מתבונן באבן במשך כמה דקות, ומיד הוא ניגש לאחד מהמוכרים בחנות, וביקש לשלם על התכשיט. ברוך ה' שבדיוק הייתי בחנות, ושמתני לב שאותו אדם התבונן במוצר במשך דקות ספורות, ומיד הוא כבר היה מוכן לקנות אותו...

מאוד התפלאתי על כך שהוא מוכן להוציא סכום אדיר שכזה כל כך מהר!!!

חשבתי לעצמי שכנראה היהודי הזה כל כך עשיר, עד שאצלו נחשב כזה סכום לפעוט... נו, אני בודאי מסכים להרויח... מה איכפת לי שהוא מוכן לקנות כל כך מהר... כיון שראיתי את החלק הראשון של הסיפור המענין, רציתי להיות נוכח גם בחלק השני - התשלום! אם הוא ישלם באשראי או בצ'ק, ואולי במזומן... ו... כן.. הוא מוציא חבילת מזומנים מכיסו.. אך זה לא נראה שיש שם מאה אלף דולר!!!! התקרבותי קצת יותר ונדהמתי לראות אותו מוציא חמש אלף דולר ומגיש אותן למוכר, ועוד יותר לא האמנתי למראה עיני כשאני רואה את המוכר לוקח את הסכום הפעוט ברכה, וכבר מתחיל לארוז לו את התכשיט... התחלתי לצעוק עליו בקול לא לי:

זה נורמלי לשלם רק חמש אלף דולר על מוצר שעולה מאה אלף דולר????????

מה קורה פה????? שני האנשים עמדו והסתכלו בפני כמו שנפלתי מהירח, כאילו הם לא מבינים מה אני רוצה מהם... למה אני צועק... וזה הרתיח אותי עוד יותר, למה אתם מסתכלים עלי כמו תרנגול בביני אדם... אתה כמעט מכרת תכשיט יקר מאוד ששווה מאה אלף דולר במחיר אפסי של חמש אלף דולר... עמדת לגרום לי עוול עצום... אומר המוכר לבעל החנות, תסתכל על ה'תג מחיר' שעל התכשיט... אני מסתכל על ה'תג מחיר' ופשוט נהיה לי 'שחור בעינים':

מישהו שיחק עם ה'תג מחיר'...

הוא קשקש על המחיר המקורי שרשום בו 'מאה אלף דולר', ורשם במקומו 'חמש אלף דולר'... המוכר הראה את הטעות הקריטית לקונה, והסביר למה צעקתי כל כך, כי כמעט נעשה לי נזק של תשעים וחמש אלף דולר... התחלתי לחשוף שאולי הלקוח בעצמו עשה את זה, אך לא מיהרתי לקבוע עובדות... המתנתי עד שהלקוח יצא מהחנות, והחלתי לפשפש במצלמות...

חיים, למה אתה כל כך בדיכאון???? משה, אני יענה לך את האמת... אני... כבר... התייאשתי!!! אין לי גשמיות... אין לי רוחניות... פרנסה אין לי... ניסיתי כל כך הרבה עבודות... עברתי כל כך הרבה קורסים... וכלום... שום דבר לא עזר... אבל זה לא הכל, נו, פרנסה זה לא הכל... יש גם את החיים הרוחניים של האדם, אבל הבעיה היא שגם את זה אין לי... אני יבש לגמרי... אני בכלל לא מרגיש 'חיות' בתפלה ובלימוד התורה...

משה, אין לי לא גשמיות ולא רוחניות, איך אוכל להמשיך כך!!!!

משה, אם היה לי לכל הפחות רוחניות, אז הייתי יכול להתנחם לכל הפחות... אבל לא רוחניות ולא גשמיות, את זה אני כבר לא יכול... אני לא עומד בזה... חיים, אני שומע את הבעיה שלך... ואני מבין את הבעיה... אבל אני רוצה לומר לך ש...

יש לי פתרון שיסיר ממך את כל הבעיות שלך ברוחניות ובגשמיות....

אבל בתנאי אחד: אסור לך להחליף את ה'תג מחיר'??? משה, מה הקשר 'תג מחיר'??? חיים, 'תג מחיר' הוא הפתקית המראה את מחיר המוצר, כל מוצר העומד למכירה, מדביקים עליו 'תג מחיר', כדי שידע כל אחד מהו מחירו... בסדר - משה - זה ידעתי גם לפני כן מה זה 'תג מחיר', אבל מה כוונתך שאסור לשנות את התג מחיר??? חיים, אני אסביר לך בעז"ה בטוב טעם ודעת... אבל קודם כל סיפור:

מעשה שהיה כך היה

מעשה באברך שרצה לקנות תכשיט לאשתו, הוא נכנס לחנות תכשיטים יוקרתית, והחל לתור אחר התכשיטים הרבים שהיו על המדפים, הוא בודק תכשיט אחד, ומשווה לידו תכשיט שני, וכך מתבונן בכל התכשיטים שנגד עיניו. לפתע הוא רואה בפינת החנות קופסת זכוכית שבתוכה מונח תכשיט מאוד יוקרתי. הוא ניגש אל בעל החנות וביקש לשאול שאלה, אמר לו בעל החנות 'למה לא'. שאל אותו האברך:

אני יכול לדעת למה אתה מניח את האבן בקופסת זכוכית

החנות הרי מאוד בטוחה, קודם כל, עוד קודם שנכנסים בכלל לבנין צריך הלקוח לצלצל בפעמון על מנת שתזמזום לו והוא יכול להכנס, ואחר כך יש לפניו גם את דלת החנות עצמה, שגם היא נעולה, וצריך לצלצל כדי שתפתח לו גם את הדלת הזאת. וגם כאשר נמצא כבר מישוהו בפנים, הוא לא יכול לגנוב משהו, כי הוא צריך שוב לעבור את שני הדלתות ובאישורן... ואם אתה סובר שהחנות לא בטוחה מספיק, וכי מה יעזור קופסת הזכוכית...

הרי אפשר לפרוץ את הקופסה ברוגע...ענה לו בעל החנות, אתה צודק, בודאי שהקופסה לא מיועדת לשמירה מגנבים... כי בבעיטה אחת נשברת הזכוכית... אלא שהזכוכית משמשת על מנת לשמור על ה'תג מחיר' של התכשיט... מה??? שמעתי טוב???

אתה נורמלי, אתה עושה את כל זאת בשביל לשמור על הנייר של ה'תג מחיר'?????

הגליון נתנדב ע"י

התיישבתי והתחלתי לבדוק כל מה שהתרחש במצלמה החל מאז שהלקוח נכנס לחנות, ועד שהוא ניגש לדלפק... ו... נוכחתי לראות שחשדותי לא התאמתו... הלקוח לא נגע בכלל ב'תג מחיר'...

אבל מי כן שינה את ה'תג מחיר'?

הייתי מאוד מסוקרן לדעת מי זה ואיזהו ששינה את המחיר??? ולמה הוא עשה זאת??? אני חייב לדעת את זה, כי אולי זה אחד מהמוכרים שלי... ואני חייב לטפל בזה מיידי כדי שאני לא יפסיד עוד כסף... אז החלטתי פשוט לשבת מול המצלמות ולבדוק מה היה במשך כל התקופה האחרונה - יום אחרי יום... עד שאני אמצא את מי שעשה לי את הנזק הזה.

תפסנו את הברנס?!!!!

אחרי השקעה של כמה שעות צפייה במצלמות, סוף סוף מצאו מי הוא ואיזהו ששינה את ה'תג מחיר'... הייתי מאוד מסוקרן מה הניע את אותו אדם לשנות את המחיר, השגתי את המספר שלו, והתקשרתי אליו ושאלתי אותי:

למה שינית את המחיר????????

ענה האיש, שהוא לא היה מסוגל לראות איך שעל תכשיט קטן כזה רשמתי סכום מופרז כזה... כי רי זה נראה בדיוק כמו תכשיט שוב חמש אלף דולר, לכן הוא קשקש ורשם עליו שהוא שוה 'חמש אלף דולר'.... פנה בעל החנות אל האברך: עכשיו אתה מבין למה אני חייב לסגור את התכשיט בקופסא, כי זהו כדי לשמור על ה'תג מחיר'... כי בין כל ה'מבינים' שפוקדים את החנות, יש גם אנשים פשוטים שאין להם שום מושג בתכשיטים, וממילא בעיניהם 'תכשיט' כזה נראה בדיוק כל אחרים, וממילא הם סוברים שאין שום טעם לדרוש עליו מחיר 'מופקע' שכזה, וברוב כעסם על כך, הם מסוגלים לקום ולעשות מעשה, ו... כמעט לגרום לי נזק עצום....

משה, זה סיפור מאוד יפה, אבל איך זה קשור לעניינינו????

חיים, אני אסביר לך בטוב טעם ודעת: אנשים עומלים לפרנסתם... עובדים במשך שעות ארוכות... הולכים מקורס אחד למשנהו... מנסים את זה ואת זה... עושים את כל ההשתדלויות כדי להצליח... וענין זה טרוד את מנוחתו של האדם... אין לו לא יום ולא לילה... ואותו הדבר גם ברוחניות, יש הרבה אנשים שמסתובבים אנה ואנה כמו 'ערבה חבוטה', אין להם חיות ברוחניות... הם לגמרי מיובשים... וזהו לא פלא שהם לא עומדים בזה...

כי איך יכול בן אדם לשרוד כשאין לו לא רוחניות ולא גשמיות...

אבל - חיים - יש לי חדשות טובות בשבילך: יש עצה פשוטה מאוד לכך... העצה הזאת פשוט תשנה את חייך מן הקצה אל הקצה... הן בגשמיות והן ברוחניות וכך תצליח מאוד בגשמיות, וכך ברוחניות פתאום יהיה לך חשק... והתלהבות... וטעם... בתורה ותפלה וכל ענין אחר... משה, זה נשמע מאוד מוזר, וכי יש פתרון אחד לשניהם... נו, הבה נשמע מה היא העצה הנפלאה:

חיים, העצה היא 'ברכת המזון בכוונה'...

ה'חינוך' [מצוה תל] כותב שהוא קיבל מרבתי, שמי שמברך ברכת המזון בכוונה יזכה לפרנסה בכבוד. וה'באר היטב' די באר היטב [סימן קפה] כותב שבברכת המזון אין את האות 'ף', משום שמי שמברך ברכת המזון בכוונה, לא שולט בו חרון 'אף' ו'קצף', והוא זוכה לפרנסה ברווח... והמהרש"א [נזיר סו ע"ב] כותב שיש הרבה מקטרגים שמאיימים לקפח את פרנסתו של האדם, אבל המלאכים הנוצרים ע"י ברכת המזון בכוונה נלחמים עם המקטרגים כדי שיהיה לו כן פרנסה ברווח [ה'שך'] כותב שמי שנזהר לברך ברכת המזון בכוונה, לא ישלש בו רמה ותולעה לאחרי אריכות ימיו ושנותיו]....

משה, זה ש'ברכת המזון' מועיל לגשמיות אתה צודק, אבל מאיפה לקחת את זה שהוא מועיל גם לרוחניות...

חיים, גם לי זה היה חידוש בהתחלה... אבל אני יאמר לך את זה בקיצור... אבל לפני כן אני רוצה לשאול אותך שאלה: למה עם אדם לא אוכל כלום, הוא מת....

הרי האדם מת כאשר הנשמה מסתלקת ממנו, וכי מה יש לנשמה הקדושה עם דבר גשמי??? התירוץ הוא, שכתוב בפסוק בפרשתנו 'כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם'... אומר רבי חיים וויטאל זצ"ל [מובא ברוח החיים פ"ג] שאנו הרי יודעים שכל הבריאה נבראה מדיבור של הקב"ה... והדיבור הזה הוא מחזיק את העולם עד עצם היום הזה... יוצא אם כך שכל דבר גשמי יש לו גם דבר רוחני שזהו הדיבור של הקב"ה... והחלק הרוחני הזה הוא עושה את המאכל להיות מאכל ואת החפץ להיות חפץ, כי מבלעדי הקב"ה אין שום מציאות בעולם, ויוצא שכאשר אדם אוכל משהו, אז החלק הגשמי שבמאכל מחיה את החלק הגשמי שבאדם, והחלק הרוחני שבמאכל מחיה את החלק הרוחני שבאדם... וזהו הפירוש בפסוק 'לא על הלחם לבדו יחיה האדם', רק האדם מתקיים בזכות ה'דבר ה'... וכמו שהשל"ה הק' [שער האותיות] מפרש את הפסוק 'וצדיק אוכל לשובע נפשו' - כאשר הצדיק אוכל, אז הנשמה שלו שבעה, כי הנשמה גם צריכה את האוכל, רק שהנשמה יונקת מהחלק הרוחני שבאוכל...

בקיצור! הגוף ניזון מהחלק הגשמי, והנשמה מהחלק הרוחני

אומר רבי חיים וויטאל: כמו שאנו מבינים שכדי שהגוף יוכל להמשיך לתפקד, לא מספיק להניח לחם בפה, כי זה לא יעזור... אלא צריך לטחון את זה בעזרת השיניים כדי שזה יוכל לבוא למעיים, ובשביל זה יש תהליך מיוחד שעל ידו מגיע האוכל למקומו הראוי. אותו הדבר הוא גם כן ברוחניות, צריך להיות שיהיה תהליך מסוים, כדי שהחלק הרוחני במאכל יוכל להחיות את הנשמה....

וה'ברכות' זהו ה'תהליך' שגורם לחלק הרוחני שבאוכל להחיות את הנשמה...

יוצא לפי זה, שבדיוק כמו שאנחנו מבינים שאם האדם מכניס לפיו אוכל, אך אין לו מעיים רח"ל, לא יעזור לו האוכל כלום, כאילו לא היה... אותו הדבר הוא אם החלק הרוחני שבאוכל, שכלי שהוא יוכל להחדיר כח בנשמה, צריך כביכול לבנות 'מעיים' אשר הם הברכות שמברכים, כי ע"י הברכות סופגת הנשמה את החלק הרוחני, ובכך יש לו כח וחשק לעשות את רצון הש"ת.

חיים, עכשיו אתה מבין כבר למה לברכת המזון יש שייכות גם לרוחניות

כי כאשר האדם אינו מברך ברכת המזון בכוונה, אין לחלק הרוחני שבאוכל היכן להספג, כי ברכת המזון הוא מה שגורם ל'דבר ה' שבתוך האוכל, להשביע את הנשמה....

וכאשר האדם אינו מברך ברכת המזון נחלשת הנשמה, והאדם נעשה חלש ומיובש...

חיים, יוצא לפי זה ש'ברכת המזון בכוונה' היא עצה טובה גם לגשמיות - אשר יש לנו הבטחה שבזכות זה נזכה לפרנסה ברווח ובניקל, וזהו כאילו 'ביטוח פרנסה', שע"י"ו אנו מובטחים בפרנסתנו... ומעתה נוכל להיות רגועים ושלמים ללא שום לחץ ודאגה... וכמו כן גם ברוחניות, כי גם הנשמה דורשת את שלה, אשר זהו החלק הרוחני שמזון, ואם היא לא תקבל את זה היא עלולה להתייבש... וכך ע"י שהאדם מברך ברכת המזון מגיע החלק הרוחני שבאוכל למקומו הנכון, והנשמה מקבלת את מזונה... ממילא חיים, יש לך עצה פשוטה לכל הבעיות שלך, העצה היא: 'ברכת המזון בכוונה'

משה, מאוד יפה, הפלא ופלא, אני אף פעם לא שמעתי את זה, שהנשמה גם צריכה את מזונה, וע"י ברכת המזון הנשמה נעשית בריאה ואיתנה.

אבל איך זה קשור לענין ה'תג מחיר' שהזכרת?????

חיים, פשוט מאוד, כי כל החשבונות הללו הם מאוד נחמדים כשהם 'על הנייר', אבל לאדם יש איזה נטייה לומר שזה לא בדיוק ככה, זה רק בערך... וככה בעצם מזלזלים ביסוד חשוב זה... וממילא לא לוקחים את הענין ברצינות... הפתרון של 'ברכת המזון בכוונה' הוא פתרון נפלא, אבל צריך לזכות שזה באמת ככה, לזכור מהו ה'תג מחיר' האמיתי שלו, שחלילה אף אחד לא יקשקש עליו וימטע בערכו הרם... ואם תקיים את זה ותזכור את ה'תג מחיר' האמיתי שלוף אתה תראה פלאים....